

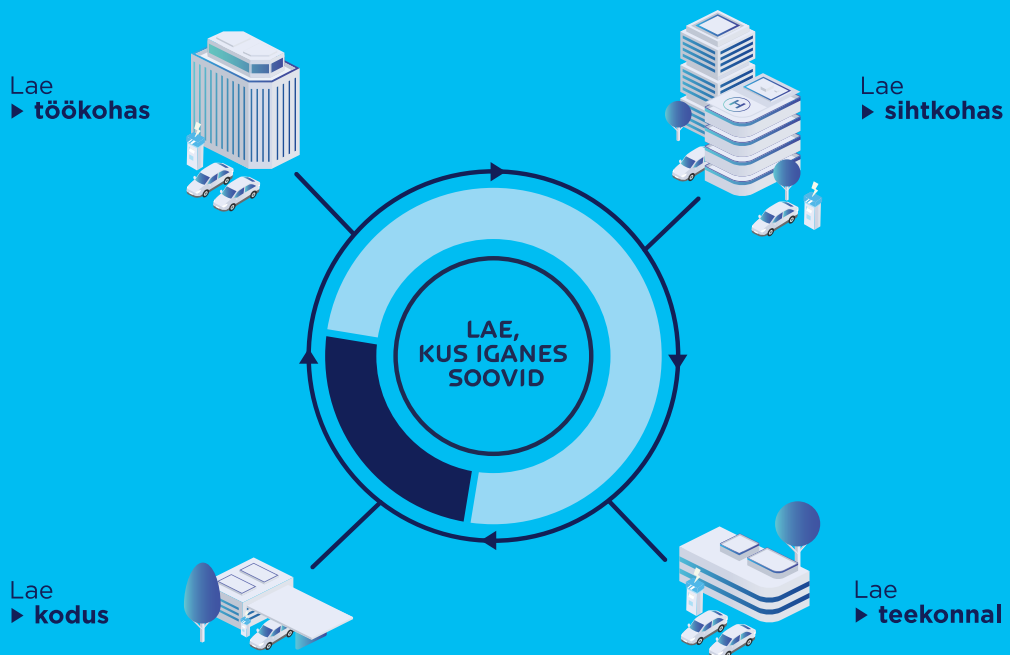
TRANSPORT JA TEED

6/2021

LAE, KUS IGANES SOOVID!

Alexela uus
nutikas e-mobiilsuse
täisteenuslahendus
on elektrisõidukite
laadimise tulevik.

Pakume lahendus nii korteriühistule, koduomanikele, äriettevõtetele kui ka autopargile võtmed kätte moel. Alustades oma e-mobiilsuse teekonda Alexelaga, annad jõudu rohelisemale tulevikule ning muudame koos Eesti elu paremaks.

Rekkakohased automatid!

El Toro margikohased kvaliteetsed paksust elastsest erikummist autosalongi põrandamatid, millel on kerge vanilje aroom ning puudub ebaseeldiv kummilõhn. Mattidel on sügav ruuduline muster ja kõrgem serv, mis takistavad pori, vee ja lume sattumist auto salongi. Valmistamisel on kasutatud spetsiaalset 3D skaneerimise tehnoloogiat, mis tagab ideaalse sobivuse. Elastsest kummist matid on kergesti hooldatavad ja vastupidavad nii mehaanilisele kulumisele kui ka õlidele ja kemikaalidele ning säilitavad oma elastsuse ka ekstreemsetel külmakraadidel.

FROGUM
CONSTRUCTOR OF TOMORROW

Kõrged servad hoiavad mustuse matil

Meeldiva vanilje lõhnaga

Tugevdatud kummimuster juhimati pedaalide all tagavad pika kasutusea

Scania R

Sügav muster tagab suurema funktsionaalsuse

DAF

MAN

MERCEDES

Küsi pakkumist!

motoral
www.motoral.ee, info@motoral.ee

SISUKORD

MKM TEATED

Eesti autovedajatele 2022. aastaks eraldatavate veolubade kvoodid rahvusvahelise veoseveo ja sõitjate juhuveo korraldamiseks riikide lõikes.....	5
EDA REMBEL	

TRANSPORDISEKTORI STATISTIKAT

Maanteekaubavedude maht kasvas 2021. aasta esimesel poolaastal neljandiku võrra.....	7
BIRGITTA OJAMAA	

Kas 25-meetrised autorongid jõuavad Eesti teedele – ja millal?.....	13
koostanud Juhan Kunts	

Koolituste kalender - jaanuar 2022 / veebruar 2022	21
---	-----------

Kehtivate autoveo tegevuslubade, nende kinnitatud ära kirjade, sõidukikaartide, omal kulul sõitjateveo sertifikaatide ja juhitunnistuste statistika seisuga 20.12.2021.....	22
--	-----------

Diislikütuse hinnad Euroopas ja mujal seisuga 20.12.2021	22
---	-----------

Esmaselt registreeritud tarbesõidukid seisuga 31.10.2021 ja 30.11.2021	23
---	-----------

Vesiniku kaks varianti	28
ELMAR OTS	

**HEAD
VANA-AASTA
LÖPPU JA KÕIGE
PAREMAT
UUE ALGUST!**

Kontakt:
Janek Luhaäär
Tel 5665 0491
info@eraarehvid.ee

EESTI AUTOVEDAJATELE 2022. AASTAKS ERALDATAVATE VEOLUBADE KVOODID RAHVUSVAHELISE VEOSEVEO JA SÖITJATE JUHUEVO KORRALDAMISEKS RIIKIDE LÕIKES

Armeenia	KP, TR	30	
Aserbaidžaan	KP, TR	100	
	KM	50	
Austria	KM	300	kehtivad Euro II või kõrgema emissiooniklassi veokitele
Bosnia-Hertsegoviina	KP, TR, KM	200	
Bulgaaria	KM	100	
Gruusia	KP, TR, KM	50	
Hispaania	KM	50	
Horvaatia	KM	100	
Iraan	KP, TR	500	
Kasahstan	KP, TR	400	
	KM	50	
Kosovo	KP, TR	100	
	KM	50	
Kõrgõstan	KP, TR	50	
	KM	10	
Küpros	KM	50	
Luksemburg	KM	40	
Põhja-Makedoonia	KP, TR, KM	100	
Moldova	KP, TR	550	
	KP, TR, KM	200	
Norra	KM	70	
Poola	KM	400	
Rootsi	KM	300	kehtivad Euro I või kõrgema emissiooniklassi veokitele
	KM	50	
Saksamaa	KM	200	
Serbia	KP, TR	100	
	KP, TR	200	kehtivad Euro II või kõrgema emissiooniklassi veokitele
Soome	KM	1900	
Türgi	KP, TR	400	tühjalt sissesõit keelatud
	KP, TR, KM	100	kõik veod, ka. tühisõit Türgi, on lubatud
Ukraina	KP, TR	1000	
	KP, TR	2000	kehtivad Euro II või kõrgema emissiooniklassi veokitele
	KP, TR	5000	kehtivad Euro III või kõrgema emissiooniklassi veokitele
	KP, TR, KM	330	kehtivad Euro II või kõrgema emissiooniklassi veokitele
	KP, TR, KM	20	kehtivad Euro IV või kõrgema emissiooniklassi veokitele
	RJ	100	
Märkus: vastavalt Eesti ja Ukraina vahel sõlmitud rahvusvahelise autoveo kokkuleppele võib Eestis registreeritud sõiduk kahepoolse veoloo (tähistusega KP, TR) alusel teostada veosevedu ka mistahes kolmandast riigist Ukrainasse, kuid vastupidi - ehk Ukrainast mistahes kolmandasse riiki (välja arvatud Eesti) - ei ole selle veoloo (KP, TR) alusel lubatud vedusid teostada.			
Ungari	KM	300	kehtivad Euro III või kõrgema emissiooniklassi veokitele
Valgevene	KP, TR	2800	teemaksu ei kohaldata
	KP, TR, KM	1650	teemaksu ei kohaldata
	RJ	150	teemaks tuleb tasuda
Venemaa	KP, TR	38 000	neist 3000 kehtivad kolmandast riigist, va Eestist pärit kaupade veoks
	RJ	550	

KP, TR – luba, mis kehtib kahepoolsel veoseveol Eesti ja vastava riigi vahel (KP) ning transiitveol läbi selle riigi (TR), sh eelnevalt mainitud veoseveoga seotud tühisõidul;

KM – luba, mis võimaldab teostada veosevedu vastavast välisriigist teise välisriiki või teisest välisriigist vastavasse välisriiki (KM), sh eelnevalt mainitud veoseveoga seotud tühisõitu;

KP, TR, KM – luba, mis võimaldab teostada kahepoolset veosevedu Eesti ja vastava riigi vahel (KP), transiitvedu läbi selle riigi (TR) ning veosevedu vastavast välisriigist teise välisriiki või teisest välisriigist vastavasse välisriiki, sh eelnevalt mainitud veoseveoga seotud tühisõitu;

RJ – sõitjate juhuveo luba.

Nõutavate veolubade vahetamine välisriikidega toimub kas välislepingute või asjaomaste ministereeriumide vahel sõlmitud kokkulepete alusel. Kuna kahe riigi vahelised ja transiitveod toimuvad veolubade alusel, siis lepivad nende riikide pädevad asutused kokku, kui palju lube järgneva aasta kohta vahetatakse.

Üldjuhul kehtib seejuures pariteetsuse printsiip - Eesti võimaldab välisriigi vedajail teostada erinevat liiki Eestiga seonduvaid vedusid samas ulatuses, kui palju võimaldab vastav välisriik nimetatud vedusid teha oma riigi suhtes. Kui üheks aastaks vahetatavaist veolubadest ei piisa - esitatakse taotlus kvoodi suurendamiseks või täiendavate veolubade väljastamiseks. Aastaks 2022 vahetatakse veolube 27 riigiga. Neist 12 - loetelus sinise kirjega eristatud - on kas Euroopa Liitu või Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad riigid, kellega toimub veolubade vahetus vaid veoseveo teostamiseks kolmandasse riiki või kolmandast riigist.

Täiendav informatsioon: Eda Rembel
MKM veodus- ja liiklustalituse juhtivspetsialist
tel. 6 256 427

Kontaktivaba haagiste hooldus kliendi soovitud kohas

**Hooldatud haagisega püsivad kindlalt teel –
Cargoservice OÜ**

24/7 ☎ +372 5566 0002

www.Cargoservice.ee

<https://m.facebook.com/cargoservice.ee/>

authorised
ServicePartner of

**SCHMITZ
CARGOBULL**

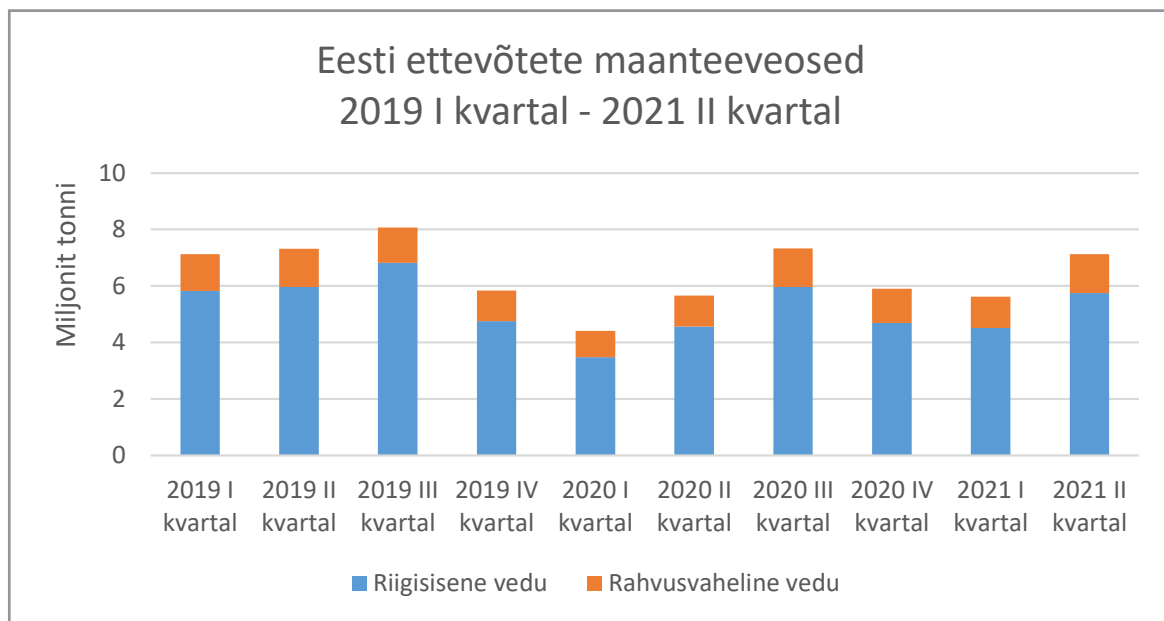
Maanteekaubavedude maht kasvas 2021. aasta esimesel poolaastal neljandiku võrra

Eesti registris olevad enam kui 3,5-tonnise lubatud täismassiga kaubaveoautod vedasid 2021. aasta esimesel poolaastal üle 12 miljoni tonni kaupa, mis on neljandiku võrra enam kui 2020. aasta samal perioodil. Selle aasta esimeses kvartalis vedasid Eesti ettevõtted maanteel 5,6 miljonit tonni, teises kvartalis aga juba üle 7 miljoni tonni kaupa. Võrreldes 2019. aasta näitajatega ei ole veetud kauba kogus veel tagasi samale tasemele jõudnud, kuid maanteekaubavedude mahud on taastunud.

Enamik Eesti maanteetranspordiettevõtete kaubaveost on riigisisene

Kauba kogus riigisisestel vedudel oli sarnaselt varasematele aastatele märgatavalt suurem kui rahvusvahelistel vedudel. Riigisiseste vedude osatähtsus tonnides moodustas 2021. aasta esimesel poolaastal 80% kogu kaubaveost. Riigisisestel veeti 10 miljonit tonni (eelmise aasta sama perioodiga võrreldes neljandiku võrra rohkem) ja rahvusvahelistel vedudel üle 2 miljoni tonni kaupa (23% rohkem). Tasuliste vedudena veeti 84% kaubast, mis andis veosekäibest 95%.

Eesti kaubaveoautode töömahu hindamise näitajaks on veosekäive ja ühikuks tonnkilomeeter. Veosekäive suurenes aastaga peaaegu kolmandiku võrra ja ulatus hinnanguliselt 2,4 miljardi tonnkilomeetri. Riigisiseste vedude veosekäive oli ligi 786 miljonit ja rahvusvahelistel vedudel 1,6 miljardit tonnkilomeetrit. Keskmiselt veeti esimesel poolaastal riigisisestel vedudel kaupa 77 kilomeetri kaugusele ja rahvusvahelistel vedudel 660 kilomeetri kaugusele.

Maanteekaubaveo maht aastail 2019-2021, tuhat tonni

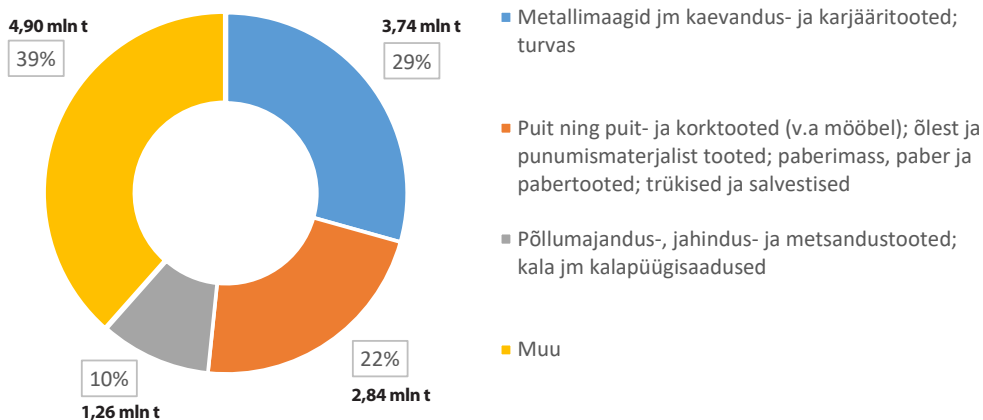
Periood / alajaotus	2019				2020				2021	
	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv
riigisisene	5824,6	5960,3	6817,0	4751,2	3482,8	4565,9	5968,7	4696,6	4507,1	5746,9
rahvusvaheline	1304,3	1362,5	1258,0	1091,1	930,3	1090,1	1355,9	1207,8	1108,3	1377,1
KOKKU	7128,9	7322,8	8075,0	5842,3	4413,1	5656,0	7324,6	5904,4	5615,4	7124,0

Kõige rohkem veeti maanteel kruusa, liiva ja turvast

Kõige rohkem veeti esimesel poolaastal metallimaake ja muid kaevandus- ning karjääritooteid, need moodustasid peaaegu kolmandiku kogu veetud kauba mahust. Üle viiendiku veetud kaubast moodustasid ühise kaubagrupina puit-, kork-, pabertooted ja trükised-salvestised, mille maht suurenes võrreldes 2020. aasta sama perioodiga kaks korda. Kümnendiku veetud kaupade mahust moodustasid põllumajandus-, jahindus-, kalandus- ja metsandustooted.

Kaubaveoautode läbisõit ulatus hinnanguliselt ligi 142 miljoni kilomeetrini, millest riigisisene läbisõit andis kolmandiku ja rahvusvaheline läbisõit kaks kolmandikku. Kaubaveoautode läbisõidust moodustas 81% kaubaga ja 19% tühjalt sõit.

2021. esimesel poolaastal maanteel veetud kaubad mahu järgi

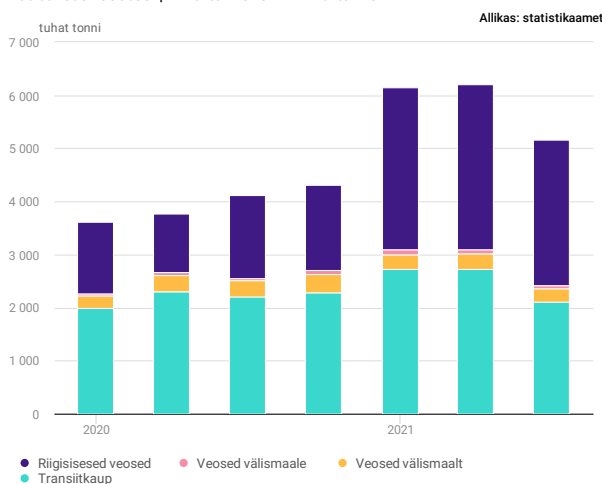
Kaubavedu raudteel kulgeb vahelduva eduga, kuid rongisõitjate arv ei ole taastunud

Avalikul raudteel veeti 2021. aasta üheksa kuu jooksul 8.2 miljonit tonni kaupa, mis on sama palju kui eelmise aasta samal perioodil.

Avalikul raudteel veetud kaup moodustas umbes poole kogu raudteedel veetud kauba kogusest. Võrreldes 2020. aastaga kaupade vedu avalikul raudteel jaanuarist juunini kasvas, juulist septembrini aga langes. Veosekäive avalikul raudteel oli 1,4 miljard tonnikilomeetrit ehk kolmandiku võrra rohkem kui 2020. aasta samal perioodil, kuid samaväärne 2019. aasta sama perioodiga.

Veoste kogus tonnides võib olla kajastatud topelt, sest riigisisestel vedudel võib ühte ja sedasama kaubakogust sihtpunkti vedada mitu raudtee-ettevõtet juhul, kui üks vedaja veab kaupa avalikul raudteel ja teine mitteavalikul raudteel. Seepärast on veetud kauba mahu ise-

Kaubavedu raudteel | I kvartal 2020 – III kvartal 2021

Raudteekaubaveo maht aastail 2019-2021, tuhat tonni

Periood / alajaotus	2019				2020				2021		
	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv
riigisisene	3706,6	2356,0	1938,2	2232,6	1351,2	1106,7	1549,5	1603,8	3058,1	3100,5	2738,5
eksport	70,2	67,4	65,2	54,9	46,7	41,2	42,9	72,7	83,6	82,4	58,6
import	330,4	361,9	374,3	379,7	228,0	315,8	322,5	340,7	287,7	282,0	253,7
transiit	2499,9	2315,2	2209,9	2379,0	1993,9	2303,2	2195,4	2286,7	2717,1	2735,7	2114,2
KOKKU	6607,0	5100,5	4587,6	5046,2	3619,8	3766,9	4110,3	4303,9	6146,4	6200,6	5165,1

loomustamiseks soovitav kasutada näitajat veosekäive, mis väljendab kaubaveol tehtud tööde mahtu tonn-kilomeetrites.

Sõitjaid oli Käesoleva aasta jaanuarist septembri lõpuni raudteel kokku veidi alla 4,5 miljoni. Võrreldes 2020. aasta sama perioodiga on neid seega vaid 1% võrra rohkem.

Valitsuse kehtestatud piirangud mõjutasid raudteel sõitjate arvu oluliselt ka eelmise aasta esimesel üheksal kuul, kui rongireisijaid oli võrreldes 2019. aastaga 29% vähem. Selle aasta esimesel kolmel kuul vähenes rongisõitjate arv võrreldes eelneva aasta sama perioodiga märgatavalt, kuna esimesed piirangud jõustusid just 2020. aasta märtsis. Suurim kasv leidis sel aastal aset aprillis, kui sõitjate arv ületas 2020. aasta sama kuu näitajat, ligikaudu kahekordselt. Kui augustis oli rongisõitjate arvus veel märgata kasvu (4%), septembris aga juba väikest langust (1%). Sõitjakäive oli selle aasta jaanuarist septembri lõpuni 193 miljonit sõitjakilomeetrit, mis on 6% rohkem kui möödunud aasta esimesel üheksal kuul. Ühele sõitjakilomeetrile vastab ühe sõitja vedu ühe kilomeetri kaugusele.

Veomahtude jagunemine erinevate transpordiliikide vahel

Maismaakaubaveo maht ja veosekäive, tuhat tonni / mln tonnkilomeetrit

Periood / alaliik	2019				2020				2021		
	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv

MAANTEETRANSPORT

maht	7129	7323	8075	5842	4413	5656	7325	5904	5615	7124	8221
maht*	1304	1363	1258	1091	930	1090	1356	1208	1108	1377	1380
veosekäive	1262	1116	1330	1086	873	1010	1259	1138	1157	1270	1331
veosekäive*	816	715	814	740	634	722	882	771	769	871	849

RAUDEETRANSPORT

maht	6607	5101	4588	5046	3619	3765	4114	4300	6146	6146	5169
maht*	2900	2745	2649	2814	2269	2659	2568	2696	3088	3088	2430
veosekäive	626	532	487	512	365	404	437	522	597	597	474
veosekäive*	489	433	405	421	293	345	351	437	507	507	389

...AVALIKUL RAUDETEL

maht	3582	3344	3014	3298	2539	2919	2843	2951	3302	3302	2664
maht*	2882	2748	2654	2824	2269	2659	2568	2696	3088	3088	2430
veosekäive	528	475	431	451	321	371	384	464	529	529	416
veosekäive*	489	433	405	421	293	345	351	437	507	507	389

KOKKU

maht	13 773	12 465	12 695	10 918	8036	9423	11 441	10 207	11 770	13 275	13 396
maht*	4239	4146	3936	3931	3200	3750	3925	3905	4203	4468	3814
veosekäive	1954	1721	1873	1649	1242	1417	1698	1663	1828	1876	1808
veosekäive*	1366	1218	1271	1207	927	1068	1233	1208	1350	1386	1239

* rahvusvahelisel veol

TRANSPORDISEKTORI STATISTIKAT

Reisijate arv ja sõitjakäive sõitjateveol, tuhat sõitjat / tuhat sõitjakilomeetrit

Periood / alaliik	2019				2020				2021		
	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv

MAISMAATRANSPOORT

sõitjaid	54 306	52 952	49 325	55 108	45 121	21 230	38 026	35 311	26 965	28 488	33 464
sõitjaid*	403,4	616,7	646,0	610,3	329,6	24,7	130,6	23,6	34,9	32,7	115,6
sõitjakäive	787 974	922 218	954 231	967 293	654 147	270 121	546 048	433 979	327 209	370 912	539 273
sõitjakäive*	179 638	305 053	342 139	317 042	142 591	7006	55 321	10 200	16 530	13 701	47 565

RAUDETETRANSPORT

sõitjaid	1957	2163	2106	2147	1800	978	1673	1534	1202	1529	1755
sõitjaid*	21,3	31,0	24,5	35,2	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sõitjakäive	92 641	103 279	94 021	101 729	76 851	41 714	79 768	65 040	50 091	72 640	88 425
sõitjakäive*	4102	5759	4620	6929	1650	0	0	0	0	0	0

MUU MAISMAATRANSPOORT

sõitjaid	52 349	50 789	47 220	52 961	43 321	20 252	36 353	33 777	25 763	26 959	31 709
sõitjaid*	382,1	585,7	621,6	575,1	320,9	24,7	130,6	23,6	34,9	32,7	115,6
sõitjakäive	695 333	818 939	860 210	865 564	577 296	228 407	466 280	368 939	277 118	298 272	450 848
sõitjakäive*	175 536	299 294	337 519	310 113	140 941	7006	55 321	10 200	16 530	13 701	47 565

...LINNALIINIDEL

sõitjaid	44 368	42 271	37 369	43 727	35 715	15 705	29 629	27 608	20 684	21 613	25 174
sõitjakäive	220 499	197 315	178 335	216 252	175 397	78 143	146 666	138 212	104 925	108 811	123 836

MERETRANSPOORT

sõitjaid	1657	2617	3149	2102	1418	765	2102	796	499	970	1765
sõitjaid*	1291	1880	2093	1605	1097	329	916	350	211	741	716
sõitjakäive	229 042	360 346	412 381	297 400	200 528	43 843	203 248	37 591	22 329	36 812	114 858
sõitjakäive*	225 207	351 499	399 121	291 918	196 906	30 687	92 737	32 471	18 980	27 414	102 273

ÕHUTRANSPOORT

sõitjaid	149,1	184,1	194,0	94,1	79,9	15,9	23,0	15,6	19,6	54,8	112,7
sõitjaid*	149,1	184,1	194,0	94,1	79,9	15,9	23,0	15,6	16,2	49,3	103,2
sõitjakäive	195 218	370 564	501 558	200 497	157 139	14 593	34 969	19 133	29 466	61 398	172 589
sõitjakäive*	195 217	370 564	501 558	200 497	157 139	14 593	34 969	19 133	22 088	60 231	170 668

KOKKU

sõitjaid	56 112	55 764	52 685	57 305	46 620	22 017	40 169	36 123	27 484	29 522	35 372
sõitjaid*	1843	2681	2933	2310	1507	370	1070	390	262	823	935
sõitjakäive	1 212 234	1 653 364	1 868 499	1 46 5197	1 011 821	328 675	784 599	490 713	379 004	469 361	827 255
sõitjakäive*	600 062	1 027 116	1 24 2817	809 458	49 6636	52 286	183 027	61 804	57 597	101 346	320 506

* rahvusvahelisel veol

Ülevaate koostas Statistikaameti analüütik Birgitta Ojamaa

NEW GENERATION DAF

IGAS MÕTTES NUMBER ÜKS

XF XG XG+

WWW.TTE.EE/START-THE-FUTURE/

Truck Trading Estonia OÜ
www.tte.ee

Kvaliteet liikumises

DAF

Tahho taatlus just seal, kus oled Sina.

digimeerik.ee

digimeerik.ee

Millal töötame?

kokkuleppel -
iga päev

Miks meie?

1. Hoiad kokku väärtuslikku aega
2. Säätad ettevõtte raha
3. Säätad loodust

Tahho taatlemiseks vajame:

1. Teadmist, kus sõiduk asub
2. Võtmeid
3. Sõiduki dokumente

HELISTA MEILE!

Põhja-Eesti
(+372) 565 5875

Lõuna-Eesti
(+372) 501 9932

Digimeerik OÜ tuleb ise Sinu juurde!

Kas 25-meetrised autorongid jõuavad Eesti teedele – ja millal?

Raskeveokite kontsentratsioon Eesti maanteedel on viimastel aastatel jõudsasti kasvanud ning ilmselt teevad seda jätkuvalt ka transpordikütuste hinnad. Selles olukorras on mõisteta, et paisunud on ka suuremat efektiivsust taotlevate vedajate ootused praegustest pikemate ja mahukamate autorongide liiklusesse lubamise osas.

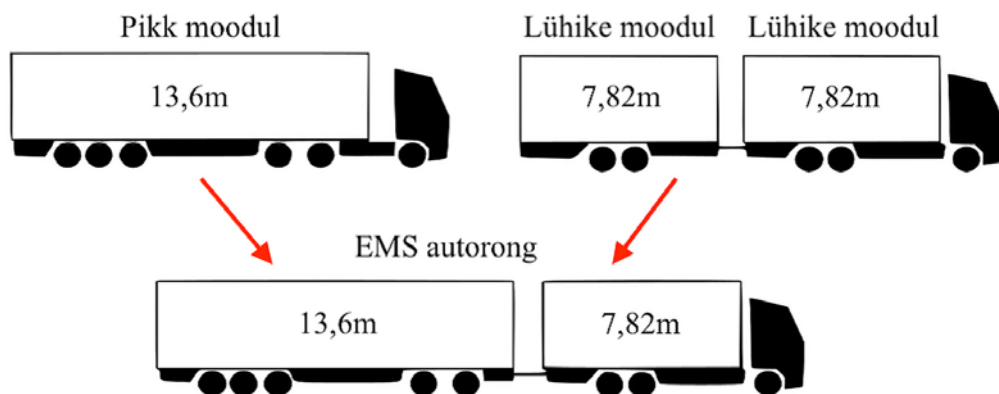
Üheteist vajadusel täiendades – ELEA juhatuse liige Herkki Kitsing ja Schenker AS-i otsevedude osakonna juht Kaido Mäepea.

Üheks organisatsiooniks, kes – koos partneritega – lubavast muutusest huvitatud veandusettevõtjaid dialoogis Transpordiameti ja selle eelkäija Maanteeametiga esindanud, on Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon ELEA. Mida eesmärgi nimel tehtud on ning kui kaugele teel selleni liikudes tänaseks jõutud on, selgitasid – tei-

Miks ELEA sellega tegeleb? Sisendhindade kasvades saab efektiivsus üha määravamaks – miks mitte pikemate koosseisude poole püüelda, kui võrreldes 18,75-meetrise autorongi 36 kaubaalusega võimaldab 25,25-meetrine korruga ära vedada 52 alusele paigutatud kaubad. Koos säästetud kütuseliitritega säästame ka keskkonda, kuid kolmas – ja täna eriti oluline tegur, mis vähema veokipargiga hakkama sunnib saama, on kõikjal Euroopas teravnev autojuhtide puudus. Vaatamata meie maanteed pidi veetavate kaupade

väga laiale spektrile, on valdavalt tegu siiski mahuveostega, - mistõttu pole meie huvi seotud mitte niivõrd lubatava täismassi määra tõstmise, kui autorongi kaubaruumi summaarse pikkuse juurdevõitmisega. Nagu näitasid kevadised Schenkeri ja Alonewolf OÜ poolt koos Transpordiametiga läbiviidud veokatsetused 25,25 m pikkuste EMS tüüpi koosseisudega marsruudil Tallinn-Tartu-Tallinn, siis täismassid ühelgi juhul 55 tonni piiri ei ületanud. Seega siin mingisugune teekonstruktsiooni kahjustamine küll tõenäoline ei ole.

Kui suur osa igapäevaselt Eesti teedel liiklevaist raskeveokitest oleks reaalne kuni 60-tonniste autorongidega asendada ning millist kasu see võiks tuua? Ideaalolukorras, mille puhul kogu teedevõrk oleks niisuguste veokite jaoks kasutatav, ning eeldusel et kolmandikku kaupadest saaks nendega vedada, võiks aastas läbitav kilometraaž väheneda orienteeruvalt 41 miljoni km võrra – sellest 29 miljonit km oleks säästetav tavaveoste veol 25,25-meetriste EMS tüüpi koosseisudega, 12 miljonit aga ümarpalgi ja puistematerjalide veol kuni 20,75-meetriste spetsiaalveokitega. Kokku tähendaks see ligi 10 miljonit liitrit põletamata kütust koos kõige kaasnevaga. Rääkimata raskeliikluse hõrenemisest. Tegelik olukord erineb muidugi ideaalsest, ent võit oleks ikkagi märkimisväärne. Peamiselt piirab võimalusi sildade puudulik kandevõime, kuid laadimispunktide ligipääsetavuse aspektist ka kohati ebapiisav sõidurea laius ristmike pöördealadel, mis seab küsimärgi alla ohutuse.

25,25-meetrine EMS autorong moodustatakse standardsest madelveokist ja standardsest poolhaagisest, mis on ühendatud sadul-haakeseadet omava 2-teljelise vahvankri ehk eelikuga. Mõlemad veovahendid on vajadusel kasutatavad ka eraldi – suuri spetsiaalseid investeeringuid lahendus ei nõua.

Esmalt tuli kaardistada olulised sihtkohad, milliste vahel niisugused veod üldse logistilisest vaatenurgast vajalikud ja ratsionaalsed võiksid olla? Oleme koostanud nimistu 126 tähtsamast sihtpunktist, millisteks on peamiselt suuremad logistikakeskused, tööstuspargid Tallinna Tartu ja Pärnu lähiümbruses, Narvas ja Ida-Virumaal ning Tallinna ringtee kant, samuti Paldiski ja Tallinna sadamad. Transpordiamet on loonud spetsiaalse rakenduse, määratlenud sinna mainitud objektid ja kaardistanud võimalikud juurdepääsuteed. Kuna valdav osa nendest juurdepääsuteedest ei ole riigiteed, siis tuleb lisaks dialoogile Transpordiametiga pidada kõnelusi ka mitmete kohalike omavalitsustega. Samuti on läbi viidud põhjalik küsitlus ELEA liikmete ning nendega koostööd tegevate vedajate seas, - saamaks ettekujutust, kui palju vedajaid sooviks võimaluse avanedes seni lubatuist pikemate veokitega alustada ja milliseid võimalikke takistusi nad seejuures ette näevad.

Kuidas dialoog sujub ja kuhu ollakse jõudnud? Teedevõrgu omanike, projekteerijate-

ehitajate ning haldajate senine vastasseis kuni 60-tonniste liidendveokite legaliseerimise suhtes seondub meie arvates pigem ümar-palkide ja puistematerjalide veoga, kus ülekaalususe tõenäosus tundub suurem kui EMS-i puhul. Kuni 60-tonniste paljuteljeliste autorongide teedele lubamise teema käsitlemisel tulnuks meie arvates vaadelda selle kahte poolt – jagatavate tavaveoste vedu 25,25-meetriste EMS koosseisudega ning ümarpalkide vedu 20,75-meetriste spetsiaalveokitega – alates arutelu tekkimisest koheselt lahus. Sel juhul oldaks probleemi lahendamiseks tänaseks ilmselt märksa kaugemale jõutud. Viimastel töökohtumistel on niisugune lähenemine leidnud heakskiitu ka Transpordiameti spetsialistide poolt, - mis lubab loota, et kaubavedu EMS autorongidega juba järgmise aasta jooksul mõnedel põhjalikumalt läbiuuritud lõikudel ja marsruutidel, näiteks käivitava pilootprojekti raames võiks alata. Nii saaksid teised teekasutajad liikluspildis uudsete sõidukitega aegsasti harjuda ja taristu omanikud oma valdustes ilmnunud kitsaskohtade kõrvaldamiseks vajalikke muudatusi teha. Samal ajal jätkuksid aga uuringud ja ettevalmistused 20,75-meetriste metsaveokite teedele lubamiseks.

LÕPETUSEKS. *Ilma et mu vestluskaaslased Herkki Kitsing ja Kaido Mäepea sellele korragi oleks vihjanud, ei saanud – kohatud kuuldustest ajendatuna – küsimata jätta, kas nad eesmärgi nimel tegutsedes ka mingit riigiasutuste poolset tõrjuvat hoiakut või vastuseisu on kohanud. Õnneks kuulsin vastuseks, et midagi sarnast ei ole nad tajunud, - pigem kaasamõtlemist ja soovi selle veomudeli juurutamisel ka reaalsete tulemusteni jõuda. Sest keskkonnaeesmärgid on kõrged ning alternatiive sisepõlemismootoritega raskeveokeile – vähemalt pikemate veokauguste osas – seni silmapiiril ei ole. Jääb vaid püüelda selle poole, et neid oleks teedel vähem. Kuigi meil lubavat regulatsiooni veel pole, on ka Eestis ettevõtteid, kelle jaoks ei ole 25-meetriste EMS autorongid mingi uudis. Kõiki sadamasse jõudmise ja sealt lahkumisega kaasnevaid tühisõite jm ebamugavusi trotsides on nendega Soome ja Rootsi suunal juba aastaid kursseerinud näiteks OÜ Norline, OÜ Rooleks Transport ning mitmed teised vedajad.*

Paraku aga ei liigu asjad sama ladusalt ümarpalgi ja puistematerjalide veoks mõeldud kuni 20,75-meetriste paljuteljeliste legaliseerimisega. Suurt osa selle suuna vedajaid esindava Autoettevõtete Liidu tegevjuhi Villem Tori sõnul on seni nii kõiki tema ettepanekuid ja argumente, kui ettepanekuid osapooled ühise laua taha tuua, seni ignoreeritud. See on aga eraldi teema.

ELEA-s toimunud vestluse kirjutas üles Juhan Kunts

Teedeinseneri kommentaar

AIN KENDRA

Tallinna Tehnikaülikooli teetehnika lektor

25,25-meetrist EMS skeemi on Põhjamaades juba aastaid kasutatud, ent katsetatud on seda ka Kesk-Euroopas. Üldine suhtumine on positiivne vaid seni, kuni koosseisu lubatud täismass sellega oluliselt ei suurene. 25,25 vajab pöördel laiemat koridori, sest viimased teljed kulgevad pöördel väiksema kaarega. Siit tulenevalt nendega igale poole ei mahu, kuid et põhilised sihtkohad on hästi ühendatud magistraalteede võrguga, on liiklustehnilised võimalused olemas. Seniste teljekoormuste piires on põhimõttelised võimalused ka täismassi suurendamiseks, kuid üheks takistuseks on piirded, mida katsetatakse maksimaalsele koormusele kuni 32 tonni, - millest tulenevalt kardetakse ohtusid pigem viaduktide sammastele, ning mis võimalikul kokkupõrkel võivad põhjustada kataastroofe.

Ka juhul, kui lõunanaabrid Läti, Leedu ja Poola senisest pikemaid autoronge teedele ei lubaks, oleks ka vaid riigisisestel ja Põhjamaade-suunalistel EMS-vedudel saavutatav efekt märkimisväärne. Võib pidada tõenäoliseks, et EMS-koosseisude kasutusvõimalused rahvusvahelisel veol lähemate aastate jooksul laienevad ning et nad legaliseeritakse peale Põhjamaade ka mõnes teises riigis. Samas aga pole kuigi usutav, et ka täismassi piirang koos sellega koos oluliselt leebemaks muutuks. Rahvusvahelistel vedudel on ülekoormused haruldasemad, sest automaatjäreldalve on tõhus ja karistused karmid.

Metsa- ja puistematerjalide veol takistab üleminekut senistelt 18,75-meetristelt liidendveokitelt vedajate esindusorganisatsiooni poolt soovitud 20,75-meetristele pigem meie riigi piiratud haldussuutlikkus. Uurimistööd on näidanud, et ligi 17% paljuteljelistest raskeveokitest on, kas teljekoormuse või täismassi osas, ülekaalulised. Seni on peetud normaalseks, et vedajad hinnapakumises juba ülekaaluga arvestavad. Mõnede veoliikide puhul rakendatakse küll elektroonseid saatelehti, mis peaksid ülekaalulise riski vähendama, kuid nende kasutamine ei ole veel küllalt laialdane. Argument, et politsei poolt fikseeritud rikkumiste arv on vähenenud, ei ole väga veenev, sest sõltub suuresti kontrollijate käsutuses olevast ressursist ja nende võimekusest.

Kõik senised arvestused on näidanud, et pikkuse ja telgede arvu suurendamisega saame uute veokite mõju katendile kahandada. Seni mõjutavad teid kõige rängemalt viie- ja kuueteljelised 40-44 tonnised *super-single* rehvidega sadulveokid, mis on liikluses enim levinud nii riigisisestel, kui rahvusvahelistel vedudel.

Takistuseks suurema täismassi lubamisele on pigem sektorisisene majanduslik huvi. Riigipoolsest kontrollist ilmselt ei piisa, sest võitlus viirustega on toonud politseile lisaülesandeid ja kaalukontrolli tõhustamiseks pole ressursse ega vist ka poliitilist tellimust. Eks siin võib analoogi tuua kiiruskontrollist – ikka peetakse normaalseks +10 km/h ja kaasliikleja teavitamist põõsas jälgivast ametnikust. Nii on ka kaalukontrolli asukohad operatiivselt vedajatele teada, mispeale valitakse teine marsruut või aeg. Tee valdaja ja teedeinseneri vaatevinklist võib mõista pikema veoki eeliseid nii vedajate kui teede jaoks, kuid kui jätkub tänane ülekoormamise trend, koormatakse üle ka suuremast piirist lähtuvalt.

Tugevamate või nõrgemate teede puhul on olulised erinevad aspektid. Tugevama teel on asfaldi kogupaksus tunduvalt suurem, asfalt on kiire reageerimisega ja elastne, tänu millele jõuab deformeerunud kate enne järgmise telje saabumist taastuda. Kohalikel teedel on asfaldikihid oluliselt õhemad ja seetõttu ulatuvad deformatsioonid sügavatesse konstruktsioonikihtidesse, või koguni aluspinnasesse. Sellel tasandil võtab aga taastumine katsete põhjal aega koguni pool tundi – kui selle aja sees peaks kohale jõudma järgmine koormus, jääb deformatsioon taastumata. Kui 25,25-meetrised EMS sõidukid on kavandatud liikuma siiski põhimagistraalidel, siis 20,75 plaanid seonduvad nii puistekaupade kui metsaveoga, mis toimub kõigil teedel, sealhulgas ka kõrvalmaanteedel ja kohalikel teedel. Seetõttu ongi eriti oluline, et ülekaaluliste sõidukite teema saaks lahendatud enne piirangute leevendamist. Võib muidugi mõista, et vedajate ühendused ei esinda kõiki vedajaid – ühendus ei saa vastutada nende eest, kes ühenduse liikmed ei ole. Tegemist on rohkem riigi valvava rolliga, kuid et otsustest oleks kõigile kasu, peaks muudatustest enim huvitatud pooled suhtuma tõsiselt ka riskidesse. Kas lahenduseks on karmid sanktsioonid ühenduse tasandil kuni liikmestaatusest väljaviskamiseni, riigi tasandil kuni tegevuslubade tühistamiseni või veoki kui rikkumise vahendi konfiskeerimiseni? Kuni ei mõisteta ülekaaluliste veokite hukutavat mõju teedevõrgule, ei ole põhjust massipiirangute kiiret leevendamist oodata.

**SOOVI KORRAL OSTAME TEIE KASUTATUD TRANSPORDIVAHENDI
VÕI VAHETAME SELLE UUE VASTU!**

UUS PÕLVKOND – SAMM EDASI

KÖGEL
NOVUM: LIGHT & STRONG

**SCANBALT
TRAILER**

*Varasemast veel funktsionaalsemad
kardinhaagised ja konteineriveokid.*

Ü SCANBALT TRAILER

Kroodi 7, Maardu 74114 www.trucks.ee

MÜÜK: +372 5012 599; +372 5077 677; SCANBALT@SCANBALT.EE

VARUOSAD: +372 5077 677; PARTS@SCANBALT.EE

DETAILIDENI LÄBIMÕELDUD LAHENDUSED

*Termoisolatsiooniga
ja -isolatsioonita
kallurhaagised
nõudlikule kasutajale.*

**SCANBALT
TRAILER**

Ü SCANBALT TRAILER

Kroodi 7, Maardu 74114 www.trucks.ee

MÜÜK: +372 5012 599; +372 5077 677; SCANBALT@SCANBALT.EE

VARUOSAD: +372 5077 677; PARTS@SCANBALT.EE

EELSOOJENDID - MUGAV JA SÄÄSTLIK TEE TULEVIKKU!

Autoekspert rasketehnika teeninduses Webasto eelsoojendite:

- ⚙️ paigaldus;**
- ⚙️ remont;**
- ⚙️ diagnostika.**

EELSOOJENDITE REMONT JA DIAGNOSTIKA KLIENDI JUURES

Webasto eelsoojendite diagnostika ja remont Teile sobival ajal ja kohas.
Broneerige aeg helistades +372 5343 0906 või kirjutades tookoda@kgk.ee.

Usalda oma rasketehnika seadmete hooldus ekspertide kätte!

KONTAKT:

Tammsaare tee 53, Tallinn

Tel: +372 5343 0906

E-post: tookoda@kgk.ee

www.autoekspert.ee

AUTOEKSPERT

RASKETEHNIKA TEENINDUS

UUED JA KASUTATUD VEOKID JA HAAGISED

ПРОДАЖА ТЯГАЧЕЙ И ПОЛУПРИЦЕПОВ ВСЕХ ТИПОВ

Ostame Teie kasutatud veoautosid ja haagiseid.

WWW.TRUCKS.EE

WWW.TRUCKS.EE

WWW.TRUCKS.EE

Sadulveok MAN TGX 26.480 6x2-2, 2014, Euro VI, manuaal-, ZF Intarder, 603 700 km, 25 900 EUR + km

Sadulveok SCANIA R440 6x2/4, 2013, Euro V, Opticruise, mootoripidur, 842 000 km, 23 400 EUR + km

Kallurpoolhaagis KEL-BERG 51 m³, 2010, 20 900 EUR + km

Hakkeveo poolhaagis KNPEN K100/8 mm, 2022, 58 200 EUR + km

Raskeveo poolhaagis FAYMONVILLE F-543, 2013, 29 500 EUR + km

Sadulveok SCANIA R420 6x2, 2012, Euro VI, Opticruise, mootoripidur, 22 900 EUR + km

Külgavatav kallur-poolhaagis CMT W25-50, 2016, 24 200 EUR + km

Kallur-täishaagis ZORZI, 2011, 9900 EUR + km

Kallurpoolhaagis MEILLER, 2022, 26 m³, kast täielikult HARDOX 450, 32 900 EUR + km

Sadulveok SCANIA R420, 2012, Euro V, Opticruise, mootoripidur, 802 800 km, 23 900 EUR + km

Kraana VOLVO FM480 / 8x2 / Hiab 288 E5 Hipro, 2009, Euro V, 448 600 km, 42 900 EUR + km

Asfaldiveo kallurpoolhaagis MEILLER MHPS 44/3, 2022, kast täielikult HARDOX 450, 39 900 EUR + km

• OÜ SCANBALT TRAILER • OÜ SCANBALT TRUCKS

Kroodi 7, Maardu 74114 Tel: +372 5012 599, +372 515 1992 • www.trucks.ee

AUTOSERT
KOMPETENSIKESKUS

KUTSELISE AUTOJUHI KOOLITUSKESKUS

C-kategooria

CE-kategooria

D-kategooria

**Ametikoolitus
kood 95**

T-kategooria

Koolitame eesti, vene ja inglise keeles

LISAINFO WWW.AUTOSERT.EE

KOOLITUSTE KALENDER

TALLINNA TEHNIKAKÕRGOOLI LOGISTIKA INSTITUUT / WWW.TKTK.EE

• Veose- ja sõitjateveo veokorraldusjuhtide ametipädevuse koolitused

 7.02.-22.02.2022

vene k. 10.01.-25.01.2022

• Maanteeveol töötava ohutusnõuniku põhi- ja täiendkoolitus

vene k. 14.03.-25-03.2022

Info ja registreerimine: tel. 666 45 53, 53 411 798 või e-post: koolitus@tktk.ee

AUTOSERT KOMPETENTSIKESKUS / WWW.AUTOSERT.EE

• Veoki- ja bussijuhi ametikoolitus (kood 95) – 140 tundi

- Kogu õppetöö ja praktika toimub koolitaja juures – kursuse hind 1200 EUR + km

- 56 tundi õppepraktikat toimub osaleja valitud autotranspordi ettevõttes – kursuse hind 750 EUR + km

 algusega: 10.01.2022* Pärnus, Tallinnas ja Tartus; 24.01* Pärnus, Tallinnas ja Tartus

 algusega: 17.01.2022* Tallinnas; 31.01.* Narvas

* võimalikud ka paketid kombineeritult D-, C-, CE- ja BE-kategooria kursustega

• Veoki- ja bussijuhi täiendkoolitus (kood 95) – 35 tundi

 5.01.-8.01.2022 Pärnus; 10.01.Pärnus, Tallinnas ja Tartus; 15.01.-23.01. Tartus; 17.01. Tallinnas; 20.01.-23.01. Tartus; 24.01. Tartus; 27.01.-30.01. Tallinnas

 31.01.-3.02.2022 Narvas

• Ohtlike ainete veo (ADR) koolitus

 3.01.-5.01.2022 Tallinnas; 13.01.-15.01. Tallinnas; 17.01.-19.01. Tartus

 6.01.-8.01.2022 Tallinnas; 20.01.-22.01.Tallinnas; 3.02.-5.02. Narvas

• Tõstukijuhi baaskoolitus

 algusega: 10.01.2022 Tallinnas; 7.02.2022 Tallinnas

 algusega: 10.01.2022 Tallinnas; 7.02.2022 Tallinnas

Info ja registreerimine: www.autosert.ee / info@autosert.ee / tel. 5886 7665 ja 5885 6760

ADR KOOLITUSE OÜ / WWW.ADRADR.EE

• Ohtlike ainete vedu (ADR). Põhikursus ja erikursus paakauto juhtidele

 6.01.-8.01.2022 Tallinnas

Vajadusel paakauto ning kl.1 ja kl.7 ainete veo erikoolitus.

Soovi korral erikursus lõhke- ja radioaktiivsete ainete veol töötavatele juhtidele – põhi- ja täiendkoolitus.

Registreerimine: info@adradr.ee , tonu@adradr.ee või tel 56 243 987.

SÕIDUÕPPE OÜ / WWW.SÕIDUÕPPE.EE

• Veoki- ja bussijuhi ametikoolitus (kood 95) – 140 tundi

 algusega: 13.01.2022 Tartus; 27.01.2022 Tartus; 10.02.2022 Tartus; 23.02.2022 Tartus

• Veoki- ja bussijuhi täiendkoolitus – 35 tundi

 algusega: 3.01.2022 Tartus; 4.01.2022 Tartus; 14.01.2022 Tartus; 28.01.2022 Tartus; 11.02.2022Tartus; 18.02.2022 Tartus; 25.02.2022 Tartus

 algusega: 7.01.2022 Tartus; 17.01. Narvas; 21.01. Tallinnas; 14.02. Narvas; 18.02. Tallinnas

• Ohtlike ainete veo (ADR) koolitus

 algusega: 22.01.2022 Tartus; 29.01.2022 Tallinnas; 19.02. 2022 Tartus; 26.02.2022 Tallinnas

Registreerimine: soiduoppe@gmail.com , tel. 5078 230 või 7308 080

VILJANDI KUTSEÕPPEKESKUS / WWW.VIKK.EE

• Veoauto- ja bussijuhi täiendkoolitused – 35 tundi / 145 EUR

 4.01.-7.01.2022

Registreerimine: koolitus@vikk.ee, tel. 5303 7346 või 433 3095.

KEHTIVATE AUTOVEO TEGEVUSLUBADE, NENDE KINNITATUD ÄRAKIRJADE, SÕIDUKIKAARTIDE, OMA KULUL SÕITJATEVEO SERTIFIKAATIDE JA JUHITUNNISTUSTE STATISTIKA SEISUGA 20.12.2021

3536	ühenduse tegevusluba tasulise veoseveo korraldamiseks;
16 309	ühenduse tegevusloa kinnitatud ärakirja tasulist veosevedu teostavatele üle 3,5 t täismassiga veokitele;
559	ühenduse tegevusluba tasulise sõitjateveo korraldamiseks;
4184	ühenduse tegevusloa tõestatud koopiat tasulist sõitjatevedu teostavatele bussidele;
114	sertifikaati oma kulul korraldatavaks EL liikmesriikide vaheliseks sõitjateveoks;
2089	juhitunnistust Eesti vedaja juures töötavatele kolmandate riikide kodanikest autojuhtidele.

Allikad: MTR, ERAA

DIISLIKÜTUSE HINNAD EUROOPAS JA MUJAL SEISUGA 20. DETSEMBER 2021

RIIK	RAHAÜHIK	1 L hind	EUR	RIIK	RAHAÜHIK	1 L hind	EUR
Andorra	EUR	1,152	1,152	Bulgaaria	BGN	2,379	1,214
Austria	EUR	1 388	1 388	Horvaatia	HRK	10,870	1,438
Valgevene	EUR	0,732	0,732	Tšehhi Vabariik	CZK	34,870	1,292
Belgia	EUR	0,712	0,712	Taani	DKK	11,09	1,492
Eesti	EUR	1 340	1 340	Gruusia	GEL	3,093	1,289
Soome	EUR	1 709	1 709	Ungari	HUF	470,600	1,503
Prantsusmaa	EUR	1 561	1 561	Kasahstan	KZT	245,560	0,648
Saksamaa	EUR	1 523	1 523	Põhja-Makedoonia	MKD	63,000	1,056
Kreeka	EUR	1 493	1 493	Moldova	MDL	17,070	0,771
Iirimaa	EUR	1 619	1 619	Norra	NOK	17,450	1,867
Itaalia	EUR	1 642	1 642	Poola	PLN	5,990	1,321
Kosovo	EUR	1 000	1 000	Rumeenia	RON	6,05	1,346
Läti	EUR	1 284	1 284	Vene Föderatsioon	RUB	52,89	0,721
Leedu	EUR	1 389	1 389	Serbia	RSD	172,900	1,402
Luksemburg	EUR	1 338	1 338	Rootsi	SEK	19,220	2,006
Montenegro	EUR	1 270	1 270	Šveits	CHF	1,830	1,678
Holland	EUR	1 722	1 722	Türgi	TRY	10,328	3,120
Portugal	EUR	1 613	1 613	Ukraina	UAH	29,52	1,047
Slovakkia	EUR	1 372	1 372	Suurbritannia	GBP	1,499	1,897
Sloveenia	EUR	1 400	1 400				
Hispaania	EUR	1 349	1 349	USA	USD	0,964	0,853
Albaania	ALL	181,000	1,311	Brasiilia	BRL	5,435	1,163
Armeenia	AMD	485,576	0,917	Mehhiko	MXN	21,74	1,084
Bosnia ja Hertsegoviina	BAM	2,291	1,171	Jaapan	JPY	145,900	1,224

Allikas: IRU

LIKLUSREGISTRIS ESMASELT REGISTREERITUD VEOAUTOD JA HAAGISED

SEISUGA 31.10.2021 JA 30.11.2021 Allikas: Transpordiamet

VEOAUTOD registrimassiga kuni 3,5 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
TOYOTA	657	611	710	657
CITROËN	569	483	627	528
PEUGEOT	479	420	533	460
RENAULT	456	349	499	375
FORD	486	201	555	223
VOLKSWAGEN	513	85	565	91
MERCEDES-BENZ	261	66	307	81
RAM	105	76	108	77
FIAT	101	35	116	45
MITSUBISHI	44	30	61	45
NISSAN	118	44	126	44
DACIA	38	37	40	39
OPEL	91	20	121	37
SUZUKI	14	13	24	23
ISUZU	11	10	14	13
KOKKU:	4016	2491	4488	2750
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				+26%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				-20%

VEOAUTOD registrimassiga 3,5 - 6 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
RENAULT	330	294	339	300
CITROËN	179	161	184	164
VOLKSWAGEN	230	153	250	161
PEUGEOT	141	115	157	128
FIAT	117	89	130	98
FORD	212	68	227	69
MERCEDES-BENZ	200	59	227	64
IVECO	93	42	102	45
OPEL	39	30	40	30
PEUGEOT BENNETT	22	22	26	26
RAM	30	25	31	25
VOLKSWAGEN BENNETT	20	20	20	20
MAN	17	16	19	18
GAZ	13	12	17	16
CITROËN BENNETT	6	6	6	6
KOKKU:	1717	1129	1848	1188
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				+26%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				+15%

VEOAUTOD registrimassiga üle 16 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
SCANIA	727	310	790	324
VOLVO	450	136	501	154
DAF	163	74	175	79
MERCEDES-BENZ	181	72	196	78
RENAULT	60	33	64	36
MAN	124	30	135	33
IVECO	8	1	12	2
SCANIA/WIELTON	2	1	2	1
ALBACH	1	1	1	1
KOKKU:	1732	659	1894	709
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				+62%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				-28%

VEOAUTOD registrimassiga 6 - 16 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
IVECO	29	8	36	9
GAZ	7	7	7	7
MERCEDES-BENZ	40	3	45	3
VOLVO	30	0	38	2
RAVO	2	2	2	2
DAF	6	1	8	1
FUSO	2	1	3	1
IVECO / TEVOR	2	1	2	1
MAN	27	0	34	0
RENAULT	8	0	9	0
MERCEDES-BENZ SAXAS	3	0	3	0
ZIL	1	0	3	0
CHEVROLET	1	0	1	0
DAIMLER-BENZ	1	0	1	0
IVECO MAGIRUS	1	0	1	0
KOKKU:	168	23	201	26
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				-26%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				-41%

HAAGISED KATEGOORIA O3 / registrimassiga kuni 16 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
KÄSSBOHRER	4	0	5	0
WECON	2	0	2	0
FLIEGL	1	0	1	0
HUMBAUR	1	0	1	0
JUNGE	1	0	1	0
MOESLEIN	1	0	1	0
RIMO	1	0	1	0
SCANVOGN	1	0	1	0
SPIER	0	0	1	0
KOKKU:	13	0	15	0

HAAGISED KATEGOORIA O4 / registrimassiga üle 16 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
SCHMITZ CARGOBULL	374	297	415	335
KRONE	267	214	319	261
KÖGEL	82	68	87	71
F.X. MEILLER	47	46	47	46
KNAPEN	42	39	49	45
KÄSSBOHRER	32	21	35	22
BODEX	23	21	23	21
WIELTON	25	15	25	15
MEGA	11	9	13	11
LAG	10	6	10	6
HÜFFERMANN	11	5	13	5
FELDBINDER	8	5	8	5
ZASLAW	7	4	7	4
KRAKER	5	4	5	4
ÖZGÜL TREYLER	4	4	4	4
NÄRKO	8	3	9	3
WECON	3	3	3	3
KOKKU:	1173	789	1310	889
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				+66%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				+28%

LIIKLUSREGISTRIS ESMASELT REGISTREERITUD BUSSID

SEISUGA 31.10.2021 JA 30.11.2021 Allikas: Transpordiamet

BUSSID KATEGOORIAD M2 ja M2G / registrimassiga kuni 5 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
MAN	15	15	15	15
MERCEDES-BENZ	14	6	22	11
MERCEDES-BENZ AVESTARK	2	2	2	2
VOLKSWAGEN	9	0	11	1
CHEVROLET	1	1	1	1
FORD	3	0	3	0
FIAT	2	0	2	0
IVECO	2	0	2	0
RENAULT	2	0	2	0
PEUGEOT JONCKHEERE	1	0	1	0
KOKKU:	52	24	62	30
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				+88%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				+30%

BUSSID KATEGOORIA M3 / registrimassiga üle 5 t				
Mark	OKTOOBER 2021		NOVEMBER 2021	
	Kokku	Uued	Kokku	Uued
SOLARIS	101	100	101	100
IVECO BUS	70	66	73	69
IVECO FENIKSBUS	7	3	13	9
HIGER	2	1	6	5
MAN	9	4	10	4
MERCEDES-BENZ AVESTARK	4	4	4	4
IRIZAR	3	3	3	3
MERCEDES-BENZ WARMIAKI	1	1	3	3
ISUZU	2	2	2	2
IVECO DEKSTRA BUS A.S.	2	2	2	2
KOKKU:	276	191	304	207
• muutus võrreldes 2020. aasta sama perioodiga				-0,5%
• muutus võrreldes 2019. aasta sama perioodiga				+0,5%

ADR Koolituse OÜ

Kontaktandmed: tel +372 5624 3987,

e-post: info@adradr.ee

Rohkem teavet firma kohta leiate veebilehelt www.adradr.ee

WWW.BALTYRE.COM

Gordiant *PROFESSIONAL* **15**

Baltyre Eesti AS

Ringtee 61a, Õssu, Tartumaa

info@baltyre.ee

www.baltyre.ee

KÜSI PAKKUMIST MEIE MÜÜGIESINDAJATELT

Tel.: 506 5486, 5341 4454, 502 3985, 5299822

UUS!

THERMO KING KÜLMASEADMETE MÜÜK, HOOLDUS JA PAIGALDUS

TELEMAATIKALAHENDUSED TEMPERAATUURI, ASUKOHA,
HOOLDUSINTERVALLI JM PARAMEETRITE JÄLGIMISEKS

FNA JA FRC NÕUETELE VASTAVA TERMOISOLATSIOONI PAIGALDUS KAUBIKUTESSE

COLDCUBE MOBIILSETE JAHUTUS-, KÜLMUTUS-,
SOOJENDUS- JA FARMAKONTEINERITE MÜÜK

TruckWash

RASKETEHNIKA PUHASTUSTEENUSED:

* VEOAUTODE VÄLISPESU

* VEOAUTODE SISEPESU

* SÕIDUKITE KAALUMINE

OLEME MAANTEEMETI POOLT TUNNUSTATUD SÕIDUKI TÜHIMASSI
MÕÖTJANA JA ANDMETE ESITAJANA LIIKLUSREGISTRISSE

* VEOKI KABIINIDE POLEERIMINE

* VANADE KLEEBISTE JA LIIMI EEMALDAMINE

* BUSSIDE KORISTUS JA KEEMILINE PESU

TEOSTAME TÖID KA VÄLJASÕIDUGA KOHTADELE

PESULA AVATUD

E-R: 08:00-20:00

L: VÕIMALIK TELLIDA ERITÖID

TRUCKWASH OÜ

FOSFORIIDI 14

74114 MAARDU | TEL +372 5625 7085

E-POST INFO@TRUCKWASH.EE

WWW.TRUCKWASH.EE

Michelin Retread Technologies

RECAMIC: Michelini taastamistehnoloogia veoautorehvidele – 20 aastat Eestis!

SEPA REHV OÜ

Tartu, Sepa 22
tel: 731 1157
separehv@hinkus.ee
www.recamic.com

HINKUS REHV OÜ

Tartu, Sepa 22
tel: 731 1140
gsm: 502 6851
gsm: 502 6521
hinkus@hinkus.ee
www.hinkus.ee

Tallinn, Kangru tee 6,
Vaela küla, Kiili vald
gsm: 5340 0440
imre@hinkus.ee

Põlva, Jaama 77c
tel: 799 7994
gsm: 501 2965
polva@hinkus.ee
www.hinkus.ee

VEOKIREHV OÜ

Tallinn, Kangru tee 6,
Vaela küla, Kiili vald
gsm: 526 8004
veokirehv@gmail.com
www.veokirehv.ee

KUMMIMEES

Tallinn, Peterburi mnt. 73
tel: 605 9720
ir@kummimees.ee
www.kummimees.ee

GBF KUMMIKESKUS

Rakvere, Rägavere tee 42a
tel: 325 4230
info@gbf.ee
www.gbf.ee

SAVIREHVID OÜ

Pärnu, Savi 16
tel: 447 5166
gsm: 518 6717
info@savirehvid.ee
www.savirehvid.ee

KASTANI TEENINDUS OÜ

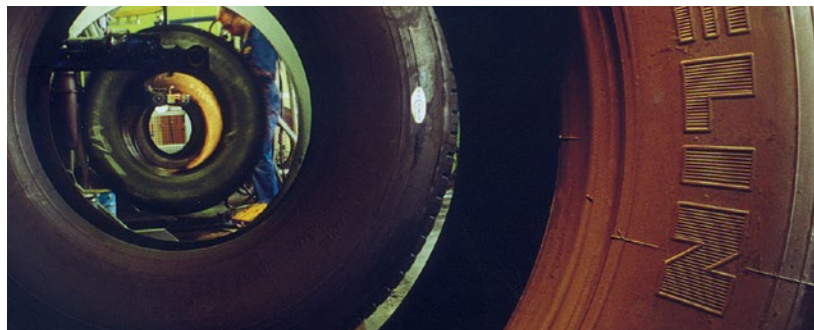
Kuussaare, Voolu 2
gsm: 5551 5315
meelis.rehvid@mail.ee

Recamic MULTI WINTER T
385 / 65 R22.5
385/55R22.5 M+S

Recamic MULTI T
385 / 65 R22.5
385/55R22.5 M+S

Vesiniku-DAF pälvis aasta parima veokiinnovatsiooni auhinna. Žürii tõstis DAF-i lihtsa lahenduse koguni Mercedese GenH2-st ettepoole. Foto: DAF

Vesiniku kaks varianti

Raskeveoki tulevikukütuseks töötab saada vesinik, kuid kas see hakkab kütuseelemendi vahendusel käitama elektrimootorit, nagu usuvad Hyundai, Mercedes ja Volvo või põleb hoopis kolbmootoris, nagu eelistavad DAF, JCB, Kawasaki, Toyota ja Yamaha?

Sõiduautode süsinikuneutraalset tulevikku ette aimates tundub aina tõenäolisem, et lähiaastad on peamiselt akuga elektriautode päralt ning vaid väike vähemus eelistab vesinikust elektrit tootva kütuseelemendiga (KE) sõidukit. Selle tankimine 600-700 kilomeetri läbimiseks käib kõigest mõne minutiga, kuid auto on kallim, vesinikutanklaid on vähe ning KE eluiga on lühem kui akul, mille üldlevinud garantiiajaks on juba praegu saanud kaheksa aastat.

Akuautoga kaugvedu?

Veoautode maailmas on asi täpselt vastupidi. Mitte keegi – peale Scania – ei kujuta ette, et pika- maavedusid võiks teha akuautoga. Scania usub, et akundus ja kiirlaadurivõrk areneb juba mõne aastaga nii kaugele, et raskeveoki laadimisvõlvaks saab juhile töö- ja puhkeaja seadusega ette nähtud pauside vaheline 4,5 tundi (see peaks tähendama 300-400 km) ning kulutatud 300-400 kWh õnnestub akusse laadida juhi 45-minutilise puhkepausi jooksul – kiirlaaduri võimsus olgu seega 500 või rohkemgi kW. Ilmselt loodetakse lisaks sedagi, et veoki aku kaalub palju vähem kui praeguse tehnoloogia tasemel saavutatavad 4-5 tonni.

Mercedes-Benz vesinikuajastusse ainult oma rahakotiga seilata ei taha. Kütuseelementide väljatöötamisel on abiks Volvo Trucks, tanklavõrgule antakse hoogu TotalEnergies'i abiga.

Parem oleks veeldatuna

Mercedes näeb väiksemat, aga ikkagi mitu tonni kaaluvat akut kaasas vedamas siiski pigem lühemat linna- ja linnalähivedu tegevate veokit, olgu sel koormaks toidukaup või prügi. Pikemat maad sõidetakse KE-veokiga, kus vesinikuelektreid kasutatakse 300-400 kW veomootorit. KE-veokit arendab koos Mercedesega Volvo, kel akuveokidki juba olemas. Vesinikuveoki väljatöötamisega läheb aga aega, sest pärast pool aastat väldanud katsetamist saadi alles äsja luba siirduda tavaliiklusse. Samuti ei rahulda Mercedest vesiniku tankimine gaasilisena, sest siis mahub seda balloonidesse veoki puhul standardiks kippuva 350-baarise surve puhul vaid umbes 400 km läbimiseks. Veeldatud vesinikuga saaks tankimisvälba kasvatada 1000 kilomeetrile, kuid -253 kraadi taluva termosmahuti püüab Mercedes valmis saada alles aasta lõpuks. Veoki elueaks kavandatakse 1 200 000 kilomeetrit ja 10 aastat ehk 25 000 töötundi nagu tavalise diiselautogi puhul.

2022. aasta kulub teekatsetusteks ning 2023. aastal on plaanis esimesed GenH2 Actrosed anda proovimiseks võimalikele klientidele. 2025 on kavas koos Volvoga käima panna kütuseelementide suurseriaproductio ning 2027 peaks KE-veok jõudma müügile. Rööbiti püütakse hoogu anda vesinikutanklate rajamisele. 2025. aastaks peaks veokitanklaide olema Euroopas 300 ning 2030. aastaks 1000. Ses vallas teeb Mercedes koostööd muuhulgas firmaga TotalEnergies, mis näeb end 2030. aastal Belgias, Hollandis, Luksemburgis, Prantsusmaal ja Saksamaal käitamas 150 vesinikujaama.

Vesinik ja AdBlue

Mercedesest-Volvost palju kaugemale on KE-veokitega jõudnud Hyundai, mille Xcient FCEV-esisid sõidab Šveitsis suurejoonelise eksperimendi raames ringi kümnete kaupade veokil on 190 kW kütuseelement, 73 kWh aku, 661 V tööpinge, 350 kW mootor ja 6-käiguline automaatkast ning 36tonnine autorong sõidab 32 kg vesinikuga 400 km. 2025. aastaks tahab Hyundai mägises riigis panna liikvele 1500 KE-veokit.

Kõik see kõlab uhkelt, aga kuidas samas vaadata mööda „pisisasjast“, et KE-veok maksab 250 000-400 000 eurot ehk 2-4 korda enam kui praegune diiselauto? Ühena esimestest hakkas sellest mõttest valus ehitusmasinatootjal JCB, kel valmis kevadel katseline vesinikku neljasilindrilises kolbmootoris põletav kopplaadur. Suvel tuli sarnase lahendusega lagedale Toyota ning

DAF ehitas vesinikumootori olemasolevast turbo-diislist. Samamoodi on veokitootjad varem loonud metaani põletavaid jõuallikaid.

koksiide, on DAF-i raami paremal küljel endiselt AdBlue'ga heitgaasipuhasti. Kogu tehnika pakendati uue põlvkonna XF-veokisse.

Vesinikku põletav kolbmootor töötab nii traktorid, ringrajaautos kui ka sadulveokis. Vastusest on vaid küsimus, kust saada vesinikku.

Kuna katsetus on alles algusjärgus, ei tahtnud DAF-i insenerid Autolehele öelda sellise veoki võimalikku hinda, võimsust ega kütusekulu, rääkimata müügiletuleku tõenäosusest ega umbkaudsestki ajast. JCB loodab samas esimesed vesinikutraktorid poodi viia juba aasta pärast. DAF-i, JCB ja teiste mõttekaaslaste ettevõtmisel võib olla jumet, sest kui näiteks veoauto balloonid-reduktorid-jms lisavarustus maksab kas või 50 000 eurot, on tulemus kokkuvõttes ikka palju odavam kui KE-veok.

Oletame siis optimistlikult, et vesinikumootor ja kütuseelement lahendavadki veonduse heitmemure. Seega jääb veel üks väike „pisi“ ehk kust hankida tuhanded ja miljonid tonnid vesinikku? Selle tootmine maagaasist pole üldse roheline, sestap jääb üle kulutada niigi järjest enam nappivat elektrit vee elektrolüüsiks (Protsessi nn allikast rattani kasutegur on 15-20%, aku-ga elektriautol 70%.) või hoida põialt, et vilja kannavad soomlaste ja jaapanlaste fotokatalüüsi katsetused, kus veemolekule lõhustab katalüsaatori abiga lihtsalt valgus.

Elmar Ots *Fotod: Elmar Ots, tootjad*

Jaapanlaste ühisrinne

Jaapani masinaehitusfirmad usuvad sarnaselt DAF-i ja JCB-ga vesinikumootori tulevikku. Kui Toyota hakkas suvel vesinikku põletava Corollaga osalema Jaapani kestvussõiduvõistlustel, oli see alles arendustöö algus. Nüüd kutsuti kampa ka Yamaha ning GR Yariselt laenatud mootorit täiustatakse koos. Yamaha ja Kawasaki omakorda asuvad koos konstrueerima väiksemaid vesinikumootoreid mootorratta ja ATV jaoks. Kaasata tahetakse ka Honda ja Suzuki. Lisaks valmib Kawasakil lähikuudel kaubalaev Suiso Frontier, mis hakkab Austraaliast Jaapanisse vedama veeldatud vesinikku. Ka töötab Kawasaki välja vesinikumootoreid laeva ja lennuki jaoks. Samas – et mitte panna kõiki mune ühte korvi, käib rööbiti ühistöö süsinikuneutraalsete sünteetiliste biokütustega. Mazda stardib Super Taikyu võistlussarjas eelmainitud vesiniku-Corolla kõrval Demioga, mille 1,5-liitrine mootor töötab biodiislikütusega, Toyota teine tiim ja Subaru aga astuvad neile 2022. aastal vastu biobensiiniga tangitud GT-86 ja BRZ-ga. Kogu tegevuse sõnum on üks: akuelektriauto pole sugugi ainus süsinikuneutraalne sõiduk, vaid alternatiive on küllaga.

Palfinger tagaluuktõstukid tõstevõimega kuni 500 kg

- Individuaalsed paigalduskomplektid kõikidele levinud kaubikutüüpidele – Mercedes-Benz, VW, MAN, Iveco, Citroën, Peugeot, Fiat, Ford, Renault, Opel
- Kiire ja lihtne paigaldus
- Optimaalne suhe tõstevõime ja kaalu vahel
- Haagisekonksu paigaldamise valmidus
- Raadiojuhtimise võimalus

Täname teid toetuse eest lõppeval aastal ning soovime meeldivat aastavahetust pere ja sõprade keskel!

Uueks aastaks tugevat tervist, õnne ja palju edu!

Targad lahendused on teie edu võti.

**SCHMITZ
CARGOBULL**
The Trailer Company.

Meie haagistega jõuate turvaliselt sihtpunkti. Täna ja homme – **just more.**